

idet man ellers, som det blev udtalt dels i Betænkning og dels fra Venstres Side her i Salen, nærede et overvejende Ønske om at komme til at nedlægge endnu flere af de af Staten drevne Seminarier. Et meget æret Medlem af Folketinget, den nuværende højtærede Formand, som i den Retning var Ordfører her i Tinget, udtalte, at Grunden til, at man ønskede ikke blot Rønnum Seminarium, som man tilsidst sammen med Højre var bleven enig om at blive staaende ved den Gang men flere Seminarier nedlagte, var et almindeligt Ønske om en hensigtsmæssig Anvendelse af Statens Midler. Med den højtærede Formands Tillæbelse skal jeg oplæse et Par Ord, som vedkommende ærede Medlem samtidig udtalte: „Der har været en Tid, hvor Seminarierne vare nødvendige og gjorde en Nytte, som ikke kunde erstattes paa anden Maade; men denne Nødvendighed er ikke længere til Stede. Nu tro vi, at Summerne kunde anvendes paa en fornuftigere og hensigtsmæssigere Maade, og derfor ønske vi, at de maa blive nedlagte.“ Det var altsaa den Gang en almindelig Anskuelse her — og et æret Medlem, der nu er Landsstingsmand og staar Flertallets ærede Ordfører nær, var lige saa stærkt Ordfører for samme Betragtning — at Statsseminarierne i det hele taget vare unødvendige, og at Staten kunde anvende disse Summer, der herigennem bleve benyttede til vordende Skolelæreres Uddannelse, paa en Maade, som var langt hensigtsmæssigere og langt heldigere for Folkeskoleundervisningen her i Landet. Naar nu altsaa det høje Folketing den Gang gik ind paa at blive staaende ved Nedlæggelsen af et enkelt Seminarium som Kompromis, som Overenskomst med højre Side af Salen, ser jeg ikke, der skulde være nogen mærkelig Logik i, om Mindretallet siger som saa: Se, nu er der gaaet 20 Aar siden den Tid, lad os dog nu gaa et Skridt videre. — Det andet Punkt, som Mindretallet meget maatte ønske og har opstillet som Betingelse for at gaa ind paa denne Lov, var Afstillelsen mellem Embedet som Sognepræst paa det paagældende Sted og Seminarieforsøger. Vi hørte jo ved 2den Behandling, at den højtærede Minister selv erkendte, at det var den naturlige Udvikling, vi skulle ind paa, og det var den Vej, man vilde komme til at gaa. Men naar vi nu vide, at det er den Vej, vi skulle gaa, og det er den Udvikling, vi skulle ind paa, hvorfor saa ikke gaa den Vej? Ja, vi kende ganske vist saa godt her til Lands, hvorledes en Reform bliver studt ud og studt ud, men naar vi nu staa her overfor et Spørgsmaal, hvor den højtærede Minister

dog er gaaet et lille Skridt paa Vej ved at sige, at ved Lejlighed, efter Ministerens Vilje og Ønske, kan Afstillelse finde Sted, og naar vi høre den højtærede Minister erkende, at det er Vejen, vi skulle ind paa, hvorfor saa dog nu vige tilbage for at gaa ind paa den? Mindretallet føler sig overbevist om, at det vilde være af stor Betydning for Seminarierne, at det absolut vilde være af Betydning, at der i Spidsen for Seminarierne stod Mænd, der virkelig vare Pædagoger, som vidde deres Kræfter og deres hele Arbejde til denne Sag, i Stedet for at de ved Siden af at have dette store Arbejde, som det dog virkelig er, og et Arbejde, der i alle Retninger maa lægge Beslag paa en Mands hele Kraft, det at være Sognepræst for en større Menighed (C. Ravn: Er der Vædringsforslag stillet i den Henseende?) Jeg taler ikke om Vædringsforslag; saa vidt den højtærede Formand har udtalt og i Genhold til Forretningsordenen er det Lovforslaget i sin Helhed, der foreligger til Behandling her ved 3dje Behandling, og det meget ærede Medlem fra Mors skal derfor ikke forsøge at være Overfolketingsformand, men ganske rolig lade mig tale om Lovforslaget i sin Helhed. — Nu hørte vi af den ærede Ordfører ved 2den Behandling de uheldige Ting, det vilde medføre, naar vi her gik ind paa det Forslag, der forelaa ved 2den Behandling, og altsaa fulgte Mindretallet i dets Ønske om Afstillelsen af de to Embeder. Flertallets ærede Ordfører udtalte, hvor uheldigt det vilde have været, om man ikke kunde have knyttet en Mand som Ludvig Christian Møller til en Virksomhed som Seminarieforsøger. Men hvorfor ikke det? Naar det var vedtaget, at der i Spidsen for Seminarierne, som det nu finder Sted ved Jonstrup, skulde staa en Forstander, hvorfor saa ikke knytte en Mand som Ludvig Christian Møller dertil? Spørgsmaalet vilde altsaa have været: Havde afdøde Ludvig Christian Møller følt større Trang, større Øst til at være Sognepræst, vilde han have søgt Embedet som saadan; men følte han større Interesse, større Kald til at staa i Spidsen for et Seminarium, saa byder denne Lov med Rektorlønning eller mere end den nuværende Rektorlønning for Seminarieforsøgeren tilstrækkelige Midler til at kunne knytte saadanne Mænd til Seminarierne (Berg: Jonstrup!) Ja, paa Jonstrup kender man Forstandere, som ere gaaede fra Præstembedet for at vie deres Kræfter til Seminariet. Da jeg hørte den ærede Ordfører for Flertallet udtale, at en saadan Afstillelse vilde betyde, at man ikke mere kunde saa teologiske Kandidater til at